

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

ÚSTAV EKONOMIE

Koncepce rodinné politiky města Moravský Beroun

Bakalářská práce

Kristýna Košáková

Vedoucí práce: Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen zdroje v seznamu literatury a použitých zdrojů.

Tištěná verze bakalářské práce je shodná s textem práce na CD nosiči a elektronickou verzí vloženou do studijního systému IS/STAG.

V Uničově dne 20.3.2018

Kristýna Košáková

Chtěla bych poděkovat Ing. Evě Jílkové, Ph.D. za pomoc a rady při zpracování této bakalářské práce. Rovněž děkuji starostce města Moravský Beroun Ing. Zence Szukalské a pí. Ireně Hladké z úseku sociálních věcí a školství za spolupráci a poskytnuté informace.

Obsah

Úvod	8
1 Teoretická východiska rodinné politiky.....	9
1.1 Základní pojmy.....	9
1.1.1 Rodina	9
1.1.2 Rodina z právního hlediska.....	10
1.2 Hospodářskopolitická východiska pro rodinnou politiku.....	10
1.2.1 Rozpočtová politika jako zdroj financování rodinné politiky.....	11
1.2.2 Veřejný sektor	11
1.3 Sociální zabezpečení financované veřejným rozpočtem	12
1.3.1 Dávkový systém v České republice.....	12
1.3.2 Státní sociální podpora.....	13
1.4 Rodinná politika	13
1.4.1 Zásady realizace rodinné politiky.....	15
1.4.2 Základní okruhy rodinné politiky na úrovni obcí a krajů	16
1.5 Financování rodinné politiky	17
1.6 Koncepce Olomouckého kraje	18
1.7 Popis prorodinných aktivit Olomouckého kraje a zdroje financování	18
1.7.1 Potřeby rodin v Olomouckém kraji z pohledu kraje.....	18
1.7.2 Oblast školství, mládeže a tělovýchovy.....	20
1.7.3 Oblast kultury a volnočasových aktivit	21
1.7.4 Oblast sociální	22
2 Analýza rodinné politiky města Moravský Beroun.....	26
2.1 Moravský Beroun	26
2.1.1 Orgány města:.....	28
2.2 Ekonomická aktivita	28
2.2.1 SWOT analýza, téma zaměstnanost	33

3	Opatření rodinné politiky města Moravský Beroun na roky 2016-2018	36
3.1	Komunikace s rodinami	36
3.1.1	Webové stránky	36
3.1.2	Sociální sítě – Facebook	37
3.2	Služby pro rodiny poskytované městem Moravský Beroun	38
3.2.1	Školství	38
3.3	Volnočasové aktivity	43
3.3.1	TJ Granitol	44
3.3.2	Senior klub Moravský Beroun	45
3.4	Projekt Rozvoj komunitních aktivit Moravský Beroun.....	45
3.5	Zdravotnictví	46
3.5.1	Odborný léčebný ústav neurologicko-geriatrický Moravský Beroun, p.o.....	47
3.6	Sociální služby	48
3.6.1	Mikrojesle Lvíček Moravský Beroun	48
3.6.2	Help-in, o.p.s.	48
3.6.3	Poradna pro občanství, občanská a lidská práva	49
3.6.4	ECCE HOMO Šternberk, o. s. – Sociální služby	49
4	Opatření rodinné politiky do dalších období.....	51
	Závěr	52
	Literatura	54
	Seznam obrázků	57
	Seznam tabulek	58
	Seznam příloh	59
	Anotace.....	63

Úvod

Tato bakalářská práce navrhuje koncepci rodinné politiky ve městě Moravský Beroun. Motivací ke zpracování tohoto tématu byl podnět paní starostky paní Ing. Zdenky Szukalské, jejímž přáním bylo specifikovat rodinnou politiku v rámci obce, vydat koncepci rodinné politiky a rozšířit tak podvědomí občanů o této oblasti.

Cílem bakalářské práce je na základě analýz interních dokumentů města a spolupráce s městem Moravský Beroun vypracovat koncepci rodinné politiky města Moravský Beroun. Dalším cílem je navázat spolupráci s pracovníky městského úřadu a zlepšit prostředí pro rodiny a vnést tak do již fungující politiky tištěný řád.

V první části práce jsou definovány základní pojmy spojené s rodinnou politikou, rodinná politika z hospodářskopolitického hlediska a definování financování obcí.

Ve druhé části se nachází zpracování samotné koncepce. Koncepce vychází z rodinné politiky Olomouckého kraje. Město Moravský Beroun se zapojuje do krajských aktivit a projektů. Rodinná politika obce je sestavena na základě analýzy potřeb rodin žijících na území města. V práci je využit kvantitativní výzkum ve formě analýzy statistických dat a řízeného rozhovoru s orgány města o této problematice. V návaznosti na kvantitativní výzkum je dále v práci kvalitativní výzkum obsahové analýzy interních dokumentů.

Závěrem je navrhnout plán dalšího rozvoje a oblasti rozvoje rodinné politiky.

1 Teoretická východiska rodinné politiky

1.1 Základní pojmy

Rodinná politika zasahuje do velkého množství oborů. Jednotlivé specifika se tak prolétají mezi obory sociologie, práva, veřejných ekonomických aspektů, demografie nebo například hospodářské politiky země.

V této problematice vystupují veřejné instituce, které vytváří prostor pro možnost vzniku rodinné politiky. Mezi státní instituce patří např. ministerstvo práce a sociálních věcí, krajské a obecní úřady. Tyto orgány poskytují jednotlivé koncepce a metodiky pro vznik a udržitelnost rodinné politiky na našem území.

Ve společnosti se projevuje v oblastech bydlení, školství, zdravotnictví, trhu práce apod.

1.1.1 Rodina

Ivo Možný ve své knize Rodina a společnost označuje rodinu jako instituci, jejímž základním účelem je vytvářet soukromý prostor pro reprodukci společnosti. Toto zařízení pak chrání své členy, je kotvou jistoty pro obyčejného člověka, je stabilní a nemění své vnitřní uspořádání.¹ Názory na rodinu se u jednotlivců velmi liší a vznikají tak otázky, zda rodiče mají žít v manželství, kolik dětí tvoří dobrou rodinu nebo dokonce, zda mít děti je podmínkou.²

Rodina je obecně chápána jako nejpůvodnější, nejpřirozenější a nejdůležitější lidská skupina a instituce. Je to ekonomická jednotka a základní stavební prvek sociálních struktur. Je proto předmětem zájmu řady vědeckých oborů.³

Rodina je prostorem, ve kterém dochází k formování osobnosti člověka, prostorem tvorby lidského kapitálu, výchovy a růstu budoucích generací. Jako taková je bezesporu základní a nejvýznamnější jednotkou naší společnosti. Na její prosperitě závisí udržitelný rozvoj naší společnosti, rozvoj kulturní, sociální i ekonomický.⁴

¹ Srov. MOŽNÝ, Ivo. Rodina a společnost, s.14

² Srov. HUGHES, Michael, Sociology: The Core, s. 322

³Srov. REICHEL, Jiří. Kapitoly systematické sociologie, s.177

⁴ Srov. Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE

A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-15]. Dostupné z:

https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

V této práci je bližší specifikací rodiny druhá teorie. Formování osobnosti člověka vychází z prostředí, ve kterém žije. Rodinná politika má vliv na rozvoj, jak jednotlivce, tak celé rodiny jako celku. Rodina je velmi silným elementem společnosti a je důležité jí vytvářet dobré podmínky pro rozvoj.

1.1.2 Rodina z právního hlediska

Rodinné právo je částí druhou Nového občanského zákoníku. Ve svém úvodu se věnuje úpravě manželství. Manželství definuje §655 zák. č.40/1964 Sb., jako: Manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.⁵

Je důležité při formování rodinné politiky, ať na úrovni obce, kraje nebo státu, přímo vycházet z rodinného práva. Musí spolu navzájem korespondovat a doplňovat se.

1.2 Hospodářskopolitická východiska pro rodinnou politiku

Hospodářská politika je věda, která se zabývá přístupem k ekonomice dané země. Jedná se o záměrnou a prakticky zaměřenou činnost státu. Dalšími nástroji hospodářské politiky jsou analýzy jevů, které navrhuji opatření. Nositeli hospodářské politiky jsou zákonodárné instituce, vláda, centrální banka, soudní instituce a další odbory aj.⁶

Nedílnou součástí hospodářské politiky, tzv. stabilizační politiky je fiskální politika. Fiskální politika je nástroj, který se zaměřuje na ovlivňování makroekonomické stability ekonomiky. Součástí fiskální politiky je politika rozpočtová. Rozpočtová politika je zaměřená na finanční stránku realizace vládních cílů a odpovídá tomu užší vymezení oproti fiskální politice. Obě politiky jsou chápány jako veřejné a vláda pomocí nich může realizovat vyhlášený program i jeho cíle.

Funkce fiskální politiky:

- Přerozdělování důchodů – význam pro sociální politiku, prevence chudoby
- Alokace zdrojů a poskytování veřejných statků a služeb
- Stabilizační politika⁷

⁵ Nový občanský zákoník 2014-2017 (Zákon č.89/2012 Sb.)

⁶ ŽÁK, Milan. Hospodářská politika, s. 6-8

⁷ Srov. ROIČEK, Marek. Makroekonomická analýza: teorie a praxe, s. 297

1.2.1 Rozpočtová politika jako zdroj financování rodinné politiky

Jedná se o druh veřejné politiky, která slouží jako nástroj realizace veřejných politik. Prostřednictvím těchto politik se získávají veřejné zdroje na financování cílů jednotlivých veřejných politik ze souboru veřejných rozpočtů.

Veřejný rozpočet svou výdajovou stránkou vypovídá o tom, jaké veřejné statky a veřejné služby vláda pořizuje nebo jaké provádí investice.⁸

1.2.2 Veřejný sektor

Rodinná politika má ve svém zájmu převážně veřejný zájem, jakožto součást veřejného sektoru. Spravuje ji samospráva i státní orgány.

Dnešní ekonomika se strukturuje do smíšené ekonomiky, která tvoří podsystém privátnímu sektoru a veřejného sektoru. Veřejný sektor lze definovat jako podsystém smíšené ekonomiky. Tento sektor je založen na společném vlastnictví, rozhoduje se v něm veřejnou volbou a kritériem pro rozhodování je veřejný zájem. Z organizačního a institucionálního hlediska má veřejný sektor formu veřejné správy.⁹

Pro veřejný sektor je charakteristické, že v něm vystupují aktéři státní správy a aktéři samosprávy. Tito aktéři se řídí zákony České Republiky. Jedním ze zákonů je kompetenční zákon upravující působnost vládních institucí nebo zákon o obcích upravující fungování samosprávy.¹⁰

Veřejný zájem

Veřejný zájem je normativní. Obecně se veřejným zájmem rozumí zájem, který odpovídá společnosti jako celku. Dotčené skupiny však mohou mít odlišné zájmy na řešení problémů a vznikají tak odlišné názory na řešení.¹¹

⁸ Srov. ROJÍČEK, Marek. Makroekonomická analýza: teorie a praxe, s. 297

⁹ Srov. MAAYTOVÁ. Veřejné finance v teorii a praxi. s.17

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ Tamtéž. s.18

1.3 Sociální zabezpečení financované veřejným rozpočtem

Sociální zabezpečení podporují rodinnou politiku v zemi, jakožto podpora občanů v tíživých sociálních situacích. Pro určitou část občanů, kteří využívají služby rodinné politiky, je sociální zabezpečení jedna z jistot opatření základních potřeb.

Výdaje na sociální dávky představují velmi podstatnou část výdajů veřejných rozpočtů. Systém sociálního zabezpečení je nedílnou součástí sociální politiky státu.

Systém sociálního zabezpečení se zaměřuje na eliminaci negativních dopadů sociálně tíživých situací. Mezi tyto situace se řadí např. nemoc, ztráta zaměstnání apod. Ve chvíli, kdy občan není schopen pomoci si vlastními silami nebo pomocí jeho rodiny, stát zasahuje instrumenty sociální politiky.¹²

1.3.1 Dávkový systém v České republice

Dávkový systém České republiky je významným prvkem fiskální politiky. Dávkový systém zasahuje do těchto oblastí:

- Veřejné zdravotní pojištění – slouží k pokrytí zdravotní péče a povinné k odvádění jsou všichni občané na území České republiky. Pojistné je placeno skrze příjmy ze zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti.
- Důchodové pojištění – jedná se o průběžný dávkově definovaný systém administrovaný Českou správou sociálního zabezpečení. Účast na důchodovém pojištění je povinná pro všechny občany v zaměstnaneckém poměru či osoby samostatně výdělečně činné. Důchodové pojištění má čtyři oblasti a to starobní, invalidní, vdovský a sirotčí důchod.
- Pojištění v nezaměstnanosti – týká se občanů, kteří ztratí své zaměstnání a tím pádem i poklesem příjmů domácnosti. Nárok na podporu má osoba, která v posledních dvou letech přispívala do systému důchodového pojištění po dobu minimálně 12 měsíců. Výše podpory vychází z předchozího čistého příjmu a během doby pobírající dávky v nezaměstnanosti se liší její hodnota v závislosti na procentuálním výpočtu.
- Nemocenské pojištění – zajišťuje náhradu příjmů osobám, které se staly práce neschopnými.¹³

¹² Srov. MAAYTOVÁ. Veřejné finance v teorii a praxi. s.88

¹³ Tamtéž. s.94-97

1.3.2 Státní sociální podpora

Státní sociální podpora souvisí s dávkovým systémem České republiky. Cílem sociální podpory je podíl na částečném krytí nákladů na výživu nebo ostatní základní potřeby dětí a rodin nebo výpomoc s jinými finančními náklady v sociálních situacích.

Dávky státní sociální podpory mají na starost úřady práce a náklady jsou kryty ze státního rozpočtu. Druhy dávek jsou:

Příjmově testované dávky státní sociální podpory:

- přídavek na dítě,
- porodné,
- příspěvek na bydlení.

Příjmově netestované dávky:

- rodičovský příspěvek,
- pohřebné,
- dávky pěstounské péče.¹⁴

1.4 Rodinná politika

Obce i kraje mají širokou škálu kompetencí k přijímání opatření na podporu rodin ekonomického i sociálně-ekologického rázu. Jednotlivá opatření pak závisí na konkrétním socioekonomickém a kulturním rámci dané obce či kraje a dalších aspektech.¹⁵

V ČR je jedním z klíčových nástrojů sociální politiky podpora rodin a jejich ochrana. Prorodinným opatřením je veřejností připisován velký význam z důvodů, jako jsou například sociodemografické změny. Rodinná politika nabízí soubor opatření, které směřují k podpoře přirozené funkce rodiny.¹⁶

¹⁴ Srov. MAAYTOVÁ. Veřejné finance v teorii a praxi. s.99

¹⁵ Rodinná politika pro Českou republiku. Redaktor Jaromír ŽEGKLITZ. Část VI.

¹⁶ Srov. Ekonomická zátěž středních příjmových skupin obyvatelstva: vývoj v letech 2008-2011 [pdf]. 1. Praha 2., VÚPSV, 2012 [cit. 2017-06-05]. ISBN 978-80-7416-110-0. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_349.pdf

Prorodinná politika nemůže respektovat rezortní hranice, může být z povahy věci jen politikou průřezovou, souznějící se všemi dalšími důležitými strategiemi, politikami, správními akty i jednotlivými opatřeními. Musí co nejlépe předjímat společenské změny a být koncipována s uvědoměním si dlouhodobých efektů dnešních činů; musí být koordinována způsobem, který bude vycházet z jasně stanovených a kontrolovatelných cílů, s vyčleněnými zdroji a odpovědnostmi jednotlivých aktérů, s průběžným hodnocením dosažených výsledků, ale zároveň natolik pružně, aby byla schopna reagovat na proměny vnějších a vnitřních podmínek své realizace.¹⁷

Základním cílem rodinné politiky je vytvořit všestranně příznivější společenské klima a podmínky pro rodinu. Následně respektovat diferencované zájmy a potřeby různých rodinných typů a členů rodin.

Obecné cíle rodinných koncepcí v ČR:

1. Posílit vědomí hodnot rodiny a odpovědnost za její funkčnost a stabilitu.
2. Posílit ekonomickou a sociální suverenitu rodin a jejich členů na trhu práce prostřednictvím daňového systému a systému sociálního zabezpečení.
3. Navrhovat a rozvíjet rodinnou politiku jako dlouhodobou celospolečenskou aktivitu řízenou veřejnou správou za účasti občanského sektoru, komerčního sektoru, odborníků, médií a široké občanské veřejnosti.¹⁸

Jednotlivé kroky k dosažení cíle:

1. Směřovat rodinnou politiku tak, aby rodiny mohly mít tolik dětí, kolik si přejí, a v době, kterou si zvolí.
2. Minimalizovat handicap dětí vyrůstajících v ekonomicky a sociálně oslabených či neúplných rodinách tak, aby se jejich životní šance v oblasti vzdělávání, uplatnění na trhu práce a ve společnosti jen minimálně odlišovaly od jejich vrstevníků, kteří vyrůstají v ekonomicky i sociálně silných rodinách.

¹⁷ Srov. Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z:

https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

¹⁸ Tamtéž.

3. Vytvářet rodičům vhodné podmínky pro skloubení nároků trhu práce s nároky péče o nezaopatřené děti a nesoběstačné členy rodiny ve smyslu úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 102. Národní koncepce rodinné politiky.¹⁹

1.4.1 Zásady realizace rodinné politiky

Tyto zásady vydalo ministerstvo práce a sociálních věcí, jakou součást rodinné politiky státu. V této práci slouží jako inspirace pro sestavení rodinné politiky na úrovni obce.

1. Politická a správní reprezentace země přijme za svá východiska realizace rodinné politiky, tj. její prioritní charakter, dlouhodobost, otevřenost a celospolečenskou spojitost.
2. Národní koncepce rodinné politiky otevře prostor pro co nejlepší reprezentaci zájmů rodin v přípravě a realizaci rodinné politiky.
3. Rodinná politika využije prostoru, vytvářeného rámcem politik Evropské unie především v oblasti rovných příležitostí, sociálního začleňování a zaměstnanosti.
4. Rodinná politika bude sladována s ostatními relevantními politikami, především s politikou sociálního začleňování, hospodářskou politikou, politikou zaměstnanosti, vzdělávací politikou, bytovou politikou, zdravotní politikou a politikou sociálního zabezpečení.
5. Národní koncepce rodinné politiky bude podporovat iniciativy k podpoře rodiny na úrovni jednotlivých krajů, obcí, zařízení služeb, podniků aj.
6. Národní koncepce rodinné politiky bude reflektovat společenské změny v dlouhodobém horizontu a reagovat na ně, obsahovat jasně stanovené a kontrolovatelné cíle.
7. Ministerstvo práce a sociálních věcí převezme úlohu koordinace koncipování a realizace rodinné politiky, včetně průběžného hodnocení dosahovaných výsledků a vytvoří pro její plnění odpovídající realizační podmínky.

¹⁹ Srov. Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

8. Prioritní charakter rodinné politiky se promítne do každoroční aktualizace její koncepce spojené s odbornou konferencí o rodinné politice a návazným tematickým zasedáním vlády.²⁰

1.4.2 Základní okruhy rodinné politiky na úrovni obcí a krajů

Okruhy níže popsané jsou rovněž inspirací pro sestavení koncepce rodinné politiky na úrovni obcí. Nelze však v současné době říci, že všechny okruhy jsou ve všech obcích zajištěny. Je třeba vyhodnotit, které okruhy nejsou zcela pokryty a soustředit rozvoj rodinné politiky daného města do této oblasti.

Podpora rodičovství a rodinné soudržnosti

- Hodnota rodičovství
- Výchova k partnerství, manželství a rodičovství
- Postavení otce v rodině
- Postavení seniora v rodině
- Rodinná soudržnost

Finanční podpora rodiny a bydlení

- Mladá bezdětná rodina a rodina s nezaopatřenými dětmi
- Rodina se zaopatřenými dětmi
- Rodina seniorů

²⁰ Srov. Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

Rodina se specifickou potřebou

- Vícedětná rodina
- Neúplná rodina
- Rodina se členem se zdravotním postižením
- Rodina v systému náhradní rodinné péče
- Romská rodina
- Rodina přistěhovalců²¹

Instituce pro rodiny

- orgány státní správy na ústřední, regionální i místní úrovni;
- orgány samosprávy na regionální a místní úrovni;
- občanský sektor (nestátní neziskové organizace, odbory apod.);
- komerční sektor (např. zaměstnavatelé, poskytovatelé komerčních služeb);
- odborníci (akademická, vědecká a výzkumná sféra);
- vzdělávací instituce;
- média;
- široká občanská veřejnost (zejména rodiny a její jednotliví členové).²²

1.5 Financování rodinné politiky

Financování obcí patří do oblasti územní samosprávy. Samotné financování vychází ze státních fondů.

Odpovědnost obcí za výdaje je rozdělena na samostatnou a přenesenou působnost. V rámci přenesené působnosti ústřední vláda převádí na základě různých zákonů některé funkce správy na obce, nadále však o nich rozhoduje. Částečně se podílí na úhradě nákladů spojených s přenesenou působností. Z hlediska hospodaření však nejsou k dispozici samostatné výdaje, které by dovolily určit příslušné úplné náklady na tyto jednotlivé činnosti. Dotace jsou vedeny

²¹ Srov. Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-20]. Dostupné z:

https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

²² Tamtéž.

podle zdroje (ne podle účelu) a na základě analýzy výkazu hospodaření obce je nelze přiřadit k oblastem, které pomáhají financovat.²³

V rámci této oblasti vznikají rozpočty obcí, které jsou nástrojem pro alokaci a redistribuci zdrojů. Prostřednictvím rozpočtu obce jsou financovány veřejné statky a veřejné služby.²⁴

Hospodaření obce dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb.:

(1) Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku.

1.6 Koncepce Olomouckého kraje

Tato část je již součástí samostatného dokumentu koncepce rodinné politiky města Moravský Beroun. V dokumentu je samostatná titulní strana viz. Příloha 1, včetně samostatné osnovy. Město se aktivně zajímá o rodinnou politiku Olomouckého kraje a o možnostech rozvoje jednotlivých oblastí koncepce Olomouckého kraje.

1.7 Popis prorodinných aktivit Olomouckého kraje a zdroje financování

Rodinná politika na úrovni obce je financována rozpočty daného města., dotacemi kraje, ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Evropskými fondy.

1.7.1 Potřeby rodin v Olomouckém kraji z pohledu kraje

V roce 2009 byla vytvořena Analýza potřeb rodin v Olomouckém kraji jako podklad pro Radu Olomouckého kraje, která měla reagovat na aktuální potřeby se záměrem vytvoření koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje. Východiskem pro zpracování analýzy potřeb rodin Olomouckého kraje byly demografické údaje, trendy rodinného života, sociálně-ekonomická situace rodin, institucionální zajištění rodinné politiky a potřeby rodin zaměřené na sociální služby.

²³ Srov. PROVAZNÍKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. s.11-12

²⁴ Srov. OCHRANA, František. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. s.84-89

Služby na podporu fungující rodiny mají, dle analýzy, podpůrný a preventivní charakter. Nejedná se tedy o služby poskytované primárně na pomoc dysfunkčním rodinám a rodinám v systému sociálních služeb a sociálně-právní ochrany dětí. Obecně lze tedy hovořit o komerčně a nekomerčně poskytovaných službách.²⁵

Hlavní doporučení, která vyplynula z koncepční studie byla definována takto:

- doplňovat infrastrukturu pro prostory potřebné pro rodiny s dětmi
- doplňovat infrastrukturu pro rozvoj volnočasových aktivit dětí a mládeže
- pokračovat v řešení bezbariérovosti měst a obcí.

Další navržená témata k podpoře rodinné politiky:

- finanční podpora rodin
- podpora v oblasti slučitelnosti profesních a rodinných rolí
- služby péče o děti a vzdělávání dětí a mládeže (jesle, školy, kroužky, kurzy, kluby, mateřská a rodinná centra apod.)
- volnočasové aktivity pro děti a mládež
- dostupnost bydlení pro mladé rodiny
- doplnění technicky vhodných veřejných prostranství (hřiště, koupaliště, plochy pro aktivní trávení volného času).

Z důvodu analýzy současného stavu prarodinných aktivit Olomouckého kraje vznikla na začátku roku 2015 pracovní skupina složená z kompetentních zástupců odborů Krajského úřadu Olomouckého kraje, kterým se rodinná politika nejčastěji promítá v pracovních činnostech. Jednání pracovní skupiny přinesla kromě mapování současného stavu aktivit na podporu rodiny (SWOT analýza) i nosná témata, která slouží jako inspirace pro definování cílů a opatření ve smyslu krajských prarodinných opatření uplatnitelných v praxi.²⁶

Tyto pracovní skupiny následně začaly vznikat v obcích po celém kraji, ve snaze zapojit se do rozvoje koncepce. Jedná se o skupiny složené jak ze sociálních pracovníků daného města, tak o takzvané terénní pracovníky a dobrovolné členy ze široké veřejnosti.

²⁵ Srov. Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

²⁶ Tamtéž.

1.7.2 Oblast školství, mládeže a tělovýchovy

Školství

Olomoucký kraj má dobře stabilizovanou síť školství, ať už základních škol nebo středních a vysokých škol. Poslední roky ukazují úbytek počtu žáků v závislosti na populačním poklesu. Postupně tak může docházet k redukci sítě středních škol. Tento krok by následně vedl k navýšení nákladů a nároků na rodiny týkající se ubytování a dojíždění žáků do větších sídel.

Krajský úřad Olomouckého kraje spolupracuje v rámci dotačního řízení s MŠMT ČR na podpoře projektů primární prevence a podporuje žádosti zřizovatele o zřízení přípravných tříd základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých se předpokládá zařazení do přípravné třídy, přednostně pak děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky. Udržování sítě mateřských škol a základních škol spadají do kompetencí jednotlivých obcí.

Olomoucký kraj v rámci činností zajišťovaných v samostatné působnosti jedná o zřízení firemní mateřské školy pro děti ve věku od dvou let věku dětí.²⁷

Mládež a tělovýchova

Olomoucký kraj nabízí širokou nabídku sportovních a volnočasových aktivit pro mládež. Tímto se Olomoucký kraj stává aktivním a atraktivním. V roce 2014 vznikla na tomto území Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji pro období 2014–2018, ve které se objevily krátkodobé i střednědobé návrhy a záměry Olomouckého kraje v této oblasti.

Olomoucký kraj cílí na rozvoj a podporu nárůstu počtu sportujících pro zdraví, regeneraci, zdravotní prevenci a celkové aktivní využití volného času. To vše bez vzájemné diskriminace. Olomoucký kraj také aktivně podporuje vrcholové sportovce a výkonové sporty. Soustředí se na specifické a lokální tradice v tělovýchově a sportu. Ol. kraj vytváří podmínky pro navázání vzájemné spolupráce s potencionálními partnery, jako například se soukromými podnikateli a mezi kompetentními pracovníky municipality, politiky, občanskými sdruženími a mnoho dalšími.

Další skupinou pro záměry vývoje a zlepšení podmínek pro sportovní aktivity jsou děti, mládež a handicapované osoby. Ol. kraj podporuje úspěšné a pomáhá slabým tělovýchovným

²⁷ Srov. Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

a sportovním organizacím, které v budoucnu budou připraveny pomoci využít v dlouhodobém horizontu a podpořit touto cestou i dobrovolné pracovníky a rozvíjet dobré podmínky pro jejich práci.

Z dlouhodobého hlediska se Olomoucký kraj zaměří na povzbuzení mladých lidí a vedení těchto mladých k rozvoji pozitivního postoje k účasti na sportovních a volnočasových aktivitách. Touto cestou pak budovat základy pro jejich celoživotní aktivitu a podpořit školy při zajišťování bezpečných a zdravotně nezávadných prostředí pro realizaci tělesných cvičení, sportu a stejně tak napomáhat k socializaci a kultivaci.

V roce 2014 podpořil Olomoucký kraj aktivity v rámci tělovýchovy a sportu v celkové výši 33.100 tisíc Kč, v roce 2015 byly rozděleny příspěvky ve výši 53.650 tisíc Kč.²⁸

1.7.3 Oblast kultury a volnočasových aktivit

V oblasti kultury a volnočasových aktivit podporuje Olomoucký kraj projekty nejrozličnějších pořadatelů. Spolupracuje například s různými spolky, kluby, soubory, obcemi i jednotlivci v oblasti kultury a památkové péče, které jsou mimo jiné zaměřeny na činnosti dětí s rodiči a prarodiči a na seniory různými způsoby. Těmito způsoby jsou podpory nejvýznamnějších kulturních akcí přímo z rozpočtu a významných kulturních projektů neinvestičními finančními příspěvky schvalovanými Radou Olomouckého kraje a Programem podpory kultury a památkové péče.

Hlavním dotačním programem je každoročně Program podpory kultury a památkové péče v Olomouckém kraji, v němž například v roce 2015 je příjemcům rozděleno téměř 20 mil. Kč, a který obsahuje tři podprogramy:

- Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji
- Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji
- Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji, které slouží k rozšíření a zkvalitnění stávající nabídky kulturních a zájmových aktivit pro volný čas.

²⁸ Srov. Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

Tento program je pro rodinnou politiku nejdůležitějším a chce také zvyšovat počet osob podílejících se tvorbě kultury a využívajících kulturní nabídku, udržovat kulturní tradice a slouží také k propagaci Olomouckého kraje.

Od roku 2004 Olomoucký kraj ve všech formách podpory kulturních projektů poskytl příjemcům částku 271 mil. Kč. V rámci činnosti kulturních příspěvkových organizací Olomouckého kraje je uplatňována vstřícná politika vstupného, pravidelně se konají specializované interaktivní kulturní a vzdělávací programy, interaktivní workshopy, specializované dílny a projekty pro děti, mládež a pro rodiče s dětmi (dětské dny, vlastivědné soutěže, exkurze a komentované prohlídky, přednášky, specializované divadelní a baletní či hudební představení, letní příměstský tábor a mnoho dalších.)²⁹

1.7.4 Oblast sociální

Sociální oblast a její podpora je určena především pro rodiny se specifickými potřebami, které se ocitly v mimořádné životní situaci (ekonomické, zdravotní problémy apod.). Oblast sociální je ze všech sledovaných oblastí rodinné politiky na úrovni krajů nejvíce propracovaná, a to díky jasnému vymezení služeb.

V oblasti plánování sociálních služeb je využíváno komunitní plánování. Systém poskytování i financování sociálních služeb je průběžně vyladován prostřednictvím Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

Krajská strategie upřednostňuje život členů rodiny v běžném, přirozeném prostředí. V tomto směru podporuje zdravé fungování rodin a mezigenerační soužití. Zvláštní pozornost pak věnuje nutnosti podpory pečujících osob, a to ve smyslu podpory náhradních rodin, se zvýšením důrazu na odborné specializované služby. Koncepce rodinné politiky se zaměřuje primárně na funkční rodiny, kvalitu rodinného života a zajištění vhodných podmínek pro funkční rodiny, aby byly schopny realizovat vlastní životní strategie v naplňování jak rodičovských, tak i profesních plánů.

Olomoucký kraj pravidelně každoročně finančně podporuje ze svého rozpočtu rodinná a mateřská centra, a to v rámci Finanční dotace do 25 tisíc Kč a významných projektů. V rámci významných projektů byla Zastupitelstvem Olomouckého kraje schválena v minulosti

²⁹ Srov. Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

opakovaně finanční podpora společnému projektu mateřských a rodinných center, kdy se jednalo o společný projekt více jak 20 mateřských center z celého Olomouckého kraje. V rámci Finanční dotace do 25 tisíc Kč byla taktéž podpořena nově vznikající mateřská a rodinná centra a nové projekty déle fungujících mateřských a rodinných center.

Finanční podpora prorodinných aktivit se ročně pohybuje do 400 tisíc Kč. Např. v roce 2013 činila finanční podpora 280 tisíc Kč a v roce 2014 činila 400 tisíc Kč. Tato podpora se ve srovnání s jinými kraji ČR ukazuje jako velmi nízká.

Spolupráce probíhá zejména se dvěma základními organizacemi, které realizují aktivity v této oblasti. První je Síť mateřských center, o.s., (dále SMC), kdy krajská koordinátorka SMC je i členkou pracovní skupiny Děti, mládež a rodiny v rámci implementace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2015–2017.

Dále probíhala intenzivní spolupráce s o.s. OLIVY, a to s ohledem na skutečnost, že tento subjekt realizoval v posledních letech společné aktivity mateřských a rodinných center i projektů v oblasti aktivního rodičovství (např. projekt Táta na plný úvazek).

Každoročně se realizuje kulatý stůl za účasti zástupců Olomouckého kraje, statutárního města Olomouc a rodinných a mateřských center, který pořádá Síť mateřských center.

V minulosti se uskutečnily velmi úspěšné akce jako např. Dny pro rodinu, kdy se jednalo o akci realizovanou občanským sdružením OLIVY, a to za finančního příspěvku Olomouckého kraje. Akce byla pořádána v návaznosti na zpracovaný koncepční materiál „Analýza potřeb rodin v Olomouckém kraji“ a byla finančně podpořena z rozpočtu Olomouckého kraje.

„Projekt Rodinný pas. Olomoucký kraj od roku 2007 realizuje velmi úspěšný projekt Rodinné pasy Olomouckého kraje. Poslední smlouva na zajištění aktivit v rámci projektu byla uzavřena v roce 2014 na období let 2014-2016.

V rámci projektu Rodinné pasy je realizováno několik klíčových aktivit, mj. webové stránky www.rodinnepasy.cz, na nichž mají občané možnost požádat o vydání rodinného pasu, informovat se o novinkách v projektu, získat kontakty na poskytovatele slev či další podrobnosti.

Rodiny dostávají pravidelně jednou měsíčně, někdy i častěji, aktuální informace o připravovaných akcích, a to formou elektronického magazínu. Dostávají současně pravidelné informace o rozšiřující se nabídce míst, kde lze uplatnit slevy pro držitele rodinných pasů.

Projekt se v současné době realizuje nejen v Olomouckém kraji, ale i v těchto dalších krajích: Jihomoravském, Kraji Vysočina, Zlínském, Ústeckém, Pardubickém a Královéhradeckém.

Každoročně jsou realizovány velmi úspěšné akce jako např. Mezigenerační setkání držitelů rodinných a senior pasů, Rozloučení s létem v ZOO Olomouc nebo akce rodinných pasů v rámci mezinárodního setkání kovářů na hradě Helfštýn.

Dle aktuálních informací je do projektu v rámci Olomouckého kraje zapojeno 11 126 rodin a 346 poskytovatelů slev. V rámci ČR je do projektu zapojeno 124 719 rodin a 3 573 poskytovatelů slev.

Euroklíč. Cílem projektu Euroklíč je zajistit přístup osobám se zdravotním postižením (sníženou schopností pohybu a orientace) na celém území České republiky a rychlou a důstojnou dostupnost ke kompenzačním a technickým zařízením (výtahy, schodišťové plošiny) na WC, případně do dalších prostor. Součástí projektu je provedení vstupních analýz a vytipování míst pro umístění Eurozámek, včetně srovnání národních norem a postupů u jednotlivých partnerů projektu, projednání s vlastníky objektů, případné stavební úpravy, nákup a osazení Eurozámek.

Projekt je finančně podporován v posledních letech prostřednictvím významných akcí, které schvaluje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Finanční prostředky jsou využívány ke zvýšení počtu veřejně přístupných objektů osazených Eurozámek. Ve spolupráci se Sítí mateřských center na území Olomouckého kraje jsou Euroklíče zdarma zapůjčovány osobám pečujícím o děti do 3 let. Provozovatel obdržel ke každému nainstalovanému Eurozámku služební Euroklíč za účelem úklidu, údržby a jednorázového půjčování těm, kteří si ještě nevyzvedli vlastní dotovaný Euroklíč. V rámci projektu bylo v Olomouckém kraji do poloviny roku 2014 osazeno jednotným Eurozámek celkem 42 míst.

Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, jehož hlavní myšlenkou je bezbariérovost ve smyslu fyzických překážek, ale i jako nediskriminaci ve všech oblastech života, schválilo Zastupitelstvo Olomouckého kraje v září roku 2010. Každá specifická oblast KPVP má stanoven svůj dílčí cíl, na který navazuje soubor opatření. Jednotlivá opatření jsou zaměřena na odstraňování nerovností v dostupnosti vzdělávání, dopravy, zaměstnávání, sociálních služeb, zdravotnictví, kultury, sportu a dalších

volnočasových a rekreačních aktivit státních a veřejných budov, historických a přírodních památek a informačních technologií.³⁰

³⁰ Srov. Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

2 Analýza rodinné politiky města Moravský Beroun

2.1 Moravský Beroun

Město ležící na území České republiky. Spadá do Olomouckého kraje, 33 km od města Olomouc. Má 3043 obyvatel k 31.12.2016.

Do vybavenosti města patří informační centrum, kino, pošta, knihovna, Hotel Národní dům, restaurace R-klub s nově rekonstruovaným společenským sálem, volejbalové, tenisové a fotbalové hřiště, rybník, který slouží i ke koupání a lyžařské běžecké tratě. Na území obce působí významné zdravotnické zařízení Odborný léčebný ústav geriatrický s tradicí od roku 1867.³¹

Město leží 564 m nad mořem a v okolí je k vidění krásná příroda, která je také mimo jiné důvodem návštěvy turistů. Nedaleké Nízké Jeseníky jsou v Olomouckém kraji oblíbeným turistickým místem.

Stav obyvatel za rok 2016

		Celkem	Muži	Ženy
Počet obyvatel		3043	1540	150
Věk	0-14	483	253	230
	15-64	2081	1088	993
	65 a více	479	199	280
Průměrný věk		41,1	39,9	42,2

Tab. 1 Stav obyvatel³²

³¹ Moravský Beroun: Oficiální stránky města [online]. [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://www.morberoun.cz/>

³² Veřejná databáze: Moravský Beroun [online]. Český statistický úřad [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afPfm=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__597678

Pohyb obyvatel za rok 2016

	Celkem	Muži	Ženy
Narození	37	22	15
Zemřelí	32	/	/
Přirozený přírůstek	5	/	/
Přistěhovalí	76	36	40
Vystěhovalí	86	35	51
Přírůstek stěhováním	-10	1	-11
Celkový přírůstek	-5	/	/
Sňatky	16	/	/
Rozvody	4	/	/

Tab. 2 Pohyb obyvatel³³

Obecná charakteristika

Obec s rozšířenou působností	Šternberk
Pověřený obecní úřad	Moravský Beroun
Pracoviště finančního úřadu	Šternberk
Katastrální pracoviště	Olomouc
Matriční úřad	Moravský Beroun
Katastrální plocha (ha)	5122,41
Počet částí obce	5
Nadmořská výška (m nad mořem)	564
První písemná zpráva (rok)	1339

Tab. 3 Obecná charakteristika města³⁴

³³ Veřejná databáze: Moravský Beroun [online]. Český statistický úřad [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__597678

³⁴ Tamtéž.

Z výše uvedených statistických tabulek je zjevné, že z města v tomto roce obyvatelé ubývají. Úbytek 5- ti obyvatel se dá považovat za přirozený. Město Moravský Beroun má však za cíl rodiny do města přijímat a zvyšovat tak tento až už přirozený přírůstek nebo přírůstek stěhováním. Spolu s tímto požadavkem souvisí vypracování kvalitní rodinné politiky a dobré sociální zázemí pro obyvatele.

2.1.1 Orgány města:

Zastupitelstvo města

Je nevyšším orgánem samosprávy města. Zastupitelstvu města je vyhrazeno kromě jiného schvalovat program rozvoje města, rozpočet města a vydávat obecně závazné vyhlášky ve věcech samostatné působnosti. Volí ze svých řad starostu, místostarostu a další členy rady města a odvolává je z funkce. Stanovuje počet členů rady města. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, jednání se řídí jednacím řádem.

Rada města

Je výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti, který má 5 členů. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy.

Vydává nařízení města. Zabezpečuje hospodaření města podle schváleného rozpočtu. Jmenuje a odvolává vedoucí odborů městského úřadu. Zřizuje a zrušuje komise rady města, jmenuje a odvolává jejich předsedy a členy.³⁵

2.2 Ekonomická aktivita

Analýza ekonomické aktivity města poskytuje potřebné údaje pro vyhodnocení zaměstnanosti na území, vyhodnotit nejproduktivnější sektor a získat přehled zaměstnavatelů v obci. Součástí vývoje rodinné politiky na území je oslovování ekonomických subjektů, jak k navázání spolupráce a dotování aktivit sociálních služeb, tak i k aplikování rodinné politiky přímo u zaměstnavatelů a získávání individuálních pracovních podmínek pro občany, kteří nejsou schopni vykonávat práci na plný úvazek.

³⁵ Moravský Beroun: Oficiální stránky města [online]. [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://www.morberoun.cz/>

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12.2016

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	475	228
B-E Průmysl celkem	44	22
F Stavebnictví	94	52
G Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	79	34
H Doprava a skladování	5	3
I Ubytování, stravování a pohostinství	23	12
J Informační a komunikační činnosti	4	4
K Peněžnictví a pojišťovnictví	21	6
L Činnosti v oblasti nemovitostí	10	2
M Profesní, vědecké a technické činnosti	31	15
N Administrativní a podpůrné činnosti	6	5
O Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	4	3
P Vzdělávání	8	5
Q Zdravotní a sociální péče	5	4
R Kulturní, zábavní a rekreační činnost	14	4
S Ostatní činnosti	51	17

Tab. 4 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti³⁶

Největší podíl odvětví zaujímá zemědělství, rybářství a lesnictví. Tento faktor je významný z hlediska občana žijícího na jiném území než v Moravském Berounu. Pokud by zvažoval

³⁶ Veřejná databáze: Moravský Beroun [online]. Český statistický úřad [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__597678

přestěhování do této oblasti, bere v potaz pracovní příležitosti města. Oblast zemědělství je velmi tradičním odvětvím v ČR. Další významnou oblastí je také stavebnictví spolu s velkoobchodem a maloobchodem, opravy a údržba motorových vozidel. V těchto oblastech lze předpokládat nejvíce volných pracovních pozic.

V celkové souhrnu se jedná o velmi rozvinuté město, které nabízí všechny kategorie podnikatelských subjektů.

Podnikatelské subjekty podle právní formy k 31.12.2016

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	475	228
Fyzické osoby	394	196
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	357	175
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	19	8
Zemědělství podnikatelé	14	10
Právnícké osoby	81	32
Obchodní společnosti	23	20
Akciové společnosti	1	1
Družstva	-	-

Tab. 5 Podnikatelské subjekty podle právní formy³⁷

Nejvyšší podíl na území mají fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona a to 75 % z celkového počtu registrovaných podniků. Spolupráce města si tedy může stanovit základní postup, jak právě s těmito podnikateli navazovat spolupráci.

³⁷ Veřejná databáze: Moravský Beroun [online]. Český statistický úřad [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__597678

Nezaměstnanost v obcích a mikroregionech (od 1.3.2014) v okrese Olomouc za červenec 2017 (prvních 10 měst s největší nezaměstnaností v kraji)

Obec	Dosažitelní uchazeči 15-64	Obyvatelstvo 15-64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
Hraničné Petrovice	10	93	10,8 %	4
Horní Loděnice	17	231	7,4 %	8
Suchonice	9	124	7,3 %	0
Hnojice	26	403	6,5 %	6
Norberčeny	12	184	6,5 %	4
Dubčany	9	155	5,8 %	2
Babice	17	304	5,6 %	1
Moravský Beroun	117	2081	5,6 %	33
Mutkov	2	36	5,6 %	0
Újezd	51	911	5,6 %	8

Tab. 6 Nezaměstnanost v Olomouckém kraji (prvních 10 měst s největší nezaměstnaností v kraji)³⁸

Město Moravský Beroun se nachází v prvních 10 městech s největší nezaměstnaností. Se svými 5,6 % je to více než dvojnásobek průměrné nezaměstnanosti České republiky.

³⁸ Integrovaný portál MPSV: Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. MPSV, 2017 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=200000000111&obdobi=G&rok=2017&uzemi=140000&send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&_piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=mn&_piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=0&_piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

2.2.1 SWOT analýza, téma zaměstnanost

Tato SWOT analýza navazuje na Tab. 6, tedy na nezaměstnanost na území. Město se tedy touto problematikou aktivně zabývá a hledá příležitosti, jak posílit aktivitu v této oblasti.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Spolupráce s ÚP	Nezaměstnanost 17,5 %
Existence větších a stabilních firem	Struktura ekonomicky aktivních obyvatel
IP proti-dluhové poradenství	Dopravní vzdálenost do zaměstnání
Spolupráce s NNO	Ztráta pracovních návyků
Spolupráce s Agenturou	Zneužívání sociálních dávek
	Celkově nevhodné nastavení dávkového systému
	Nepoměr součtu dávek vůči minimální mzdě
	Cílová skupina: 55+. zákl. vzdělání-někdy nedokončené, zdravotně postižení, 30-
	Problém dojezdu do zaměstnání pro matky s dětmi
PŘÍLEŽITOSTI	Celkově špatná dopravní obslužnost
Terénní pracovníci pod ÚP	Fa Granitol požaduje vzdělání nebo specifické dovednosti
Kvalifikační kurzy šité na míru	Šedá ekonomika (černý trh práce)
Dotační tituly pro zaměstnavatele	Neochota dojíždět do práce
Výzkum – 15 firem k vyjednávání	Nevhodné zaměstnávání na živnostenské listy
Sociální firma, chráněná pracovní místa, nové programovací období	Preference agenturních zaměstnanců
Práce s osobami zdravotně postiženými	RIZIKA
Aktivní politika zaměstnanosti jako celek	Zhoršení finanční situace klíčových firem
Spolupráce s místními podnikateli	Nestabilita sociálního systému
Obec jako zaměstnavatel, VPP, R-klub, sociální firma, lesy	Změna politické situace na obci
Další veřejní zaměstnavatelé, OLUNG	
Intervence u dopravců	
Potenciál veřejného dopravce	
Veřejná služba jako součást dostupnosti systému	

Tab. 7 SWOT analýza, zdroj: dokument města Moravský Beroun zaslaný na e-mail³⁹

³⁹ Interní dokument města Moravský Beroun

Mezi své silné stránky město řadí existenci velkých a stabilních firem. Toto lze potvrdit i z Tab. 5 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti. Ve městě je velmi rozmanitý průmyslový sektor a právem je to velmi silná stránka města. Dalším velmi silným faktorem je i dluhové poradenství. Existence tohoto poradenství je velmi potřebná, neboť dluhy českých domácností byly v červenci 2017 o 113,6 miliardy korun vyšší než v loňském roce za stejné období. Téměř o 50 miliard korun se zvýšily i úvěry firem. Domácnosti si nejvíce půjčují na bydlení, zatímco nejvýznamnější podíl firemních půjček spadá pod dlouhodobé úvěry.⁴⁰

Na druhé straně slabé stránky jsou v silném kontrastu se silnými. Z prvních 5- ti bodů je zjevné, že i přes velkou rozmanitost průmyslové sektoru ve městě a také neustálé nabídce pracovních míst, potýká se tato oblast se zvýšenou nezaměstnaností (5,6 % v roce 2017⁴¹), která se odráží na čerpání sociálních dávek. Slabé stránky se celkově nesou v myšlence dobrovolného nezaměstnání občanů a jejich nevolí dojíždět za prací nebo pracovat na aktuálních volných pozicích. Město také hodnotí jako slabou stránku komplikovanou dopravní obslužnost, jelikož se jedná a město s nadmořskou výškou 564 m a dojezdovou vzdáleností do krajského města Olomouc 33 km buď autobusovou (průměrně 1 hod, v závislosti na počtu přestupů) nebo vlakovou dopravou (cca 55 min).

Příležitost vidí město v terénních pracovnících ÚP, kteří mají na starost občany ze sociálně vyloučených lokalit což také souvisí s řešením slabých stránek města. Cílové skupině bude poskytnuta odborná pomoc v terénu a nabídnuta možnost dlouhodobější spolupráce při řešení jejich nepříznivé situace. Tento krok je zařazen v celorepublikovém projektu „Systémová podpora sociální práce v obcích“ realizované ministerstvem práce a sociálních věcí od 1.1.2016 do 31.12.2019.

Dalšími příležitostmi jsou samotné kroky města ke zvýšení volných pracovních míst na území a podpora dopravy.

⁴⁰ Srov. Hospodářské noviny: Dluhy českých domácností vzrostly na téměř 1,5 bilionu korun. Bankám dluží víc než firmy [online]. ČTK, 2017 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-65864320-dluhy-ceskych-domacnosti-vyrostly-na-temer-1-5-bilionu-korun-dal-se-zadluzovaly-i-podniky>

⁴¹ Srov. Integrovaný portál MPSV: Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. MPSV, 2017 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=2000000000111&obdobi=G&rok=2017&uzemi=140000&send=send&piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=mn&piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=0&piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

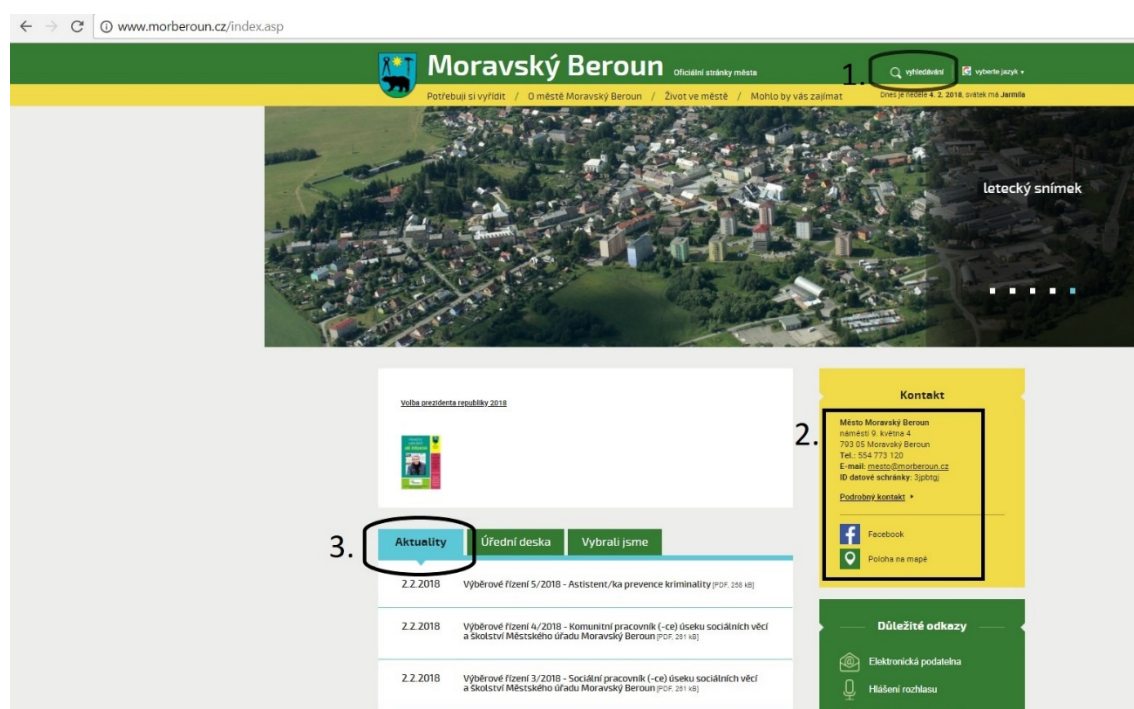
Riziko pro město je zhoršení finanční situace firem, se kterými město spolupracuje nebo nestabilita nastaveného sociálního systému. Změně politické situace v obci se klade nižší riziko, nicméně není vylučitelné a změny musí být provedeny způsobem, který je únosný v této oblasti.

3 Opatření rodinné politiky města Moravský Beroun na roky 2016-2018

3.1 Komunikace s rodinami

Město Moravský Beroun disponuje dobrými komunikačními kanály. Informovat o akcích pro rodiny, ale také i o důležitých informacích týkajících se života ve městě, může pomocí webových stránek, sociální sítě, plakátů, letáků, propagačních materiálů apod.

3.1.1 Webové stránky

Obr. 1 Webové stránky města Moravský Beroun dostupné na: www.morberoun.cz

Na obrázku č.1 jsou zobrazeny webové stránky města. Zodpovídá za ně Městský úřad Moravský Beroun a byly vytvořeno / změněny: 19.1.2010 / 19.1.2010. Tento údaj je ze dne 4.2.2018.

Stránky jsou velmi dobře navrženy a dá se v nich velmi rychle zorientovat. Ze tří rozvržených bodů na obrázku jsou zvýrazněny hlavní místa, kde se obyvatelé mohou rychle informovat.

Bod č.1 zvýrazňuje odkaz na vyhledání konkrétního pojmu. Občan může zadat pouze hledaný výraz nebo využít rozšířeného vyhledávání s dalšími kritérii viz. Obr.2.

Obr. 2 Rozšířené vyhledávání

Bod č.2 ukazuje oblast kontaktů na město. Nalezneme zde všechny důležité kontakty při vyřizování osobních záležitostí či vyhledávání informací o dalších informačních kanálech jako je Facebook nebo odkaz na www.mapy.cz s přesnou polohou města.

Bod č.3 již zvýrazňuje aktuální dění města a nejnovější informace. Tato sekce je pravidelně doplňována a je to jeden z nejrychlejších zdrojů informací. Občané tu naleznou např. aktuální vyhlášení výběrová řízení, aktuální jízdní řády, turistické aktuality, proročinné akce a mnoho dalších.

Mimo jiné se také na stránkách nachází kalendář akcí, ve kterém je možné zobrazit akce na daný den nebo měsíc.

Dalšími webovým stránkami, kde se dají hledat akce města, jeho usnesení a jeho okolí jsou: <http://mikroregion.morberoun.cz/> . Na tyto stránky pravidelně přispívá mimo jiné také starostka města Moravský Beroun a předsedkyně mikroregionu paní Ing. Zdenka Szukalská.

3.1.2 Sociální sítě – Facebook

Odkaz na Facebookové stránky lze najít na www.morberoun.cz nebo přímo ve vyhledávači www.facebook.com. K 4.2.2018 má tato stránka 828 příznivců. Je to tedy také vlivný nástroj na poskytování informací o akcích města.

Mimo hlavní stránku vytvořenou městem lze pak dohledat další vytvořené obyvateli města a to: TJ Granitol Moravský Beroun (stránka sportovních oddílů města), Lyžaři Moravský Beroun, Moravský Beroun nákup, prodej výměna, ZUŠ Moravský Beroun, Rozvoj komunitních aktivit Moravský Beroun, VVC Moravský Beroun (výchovně vzdělávací centrum) a mnoho dalších.

O tuto internetovou komunikaci mezi občany je mnohostranný zájem a lze ji velmi dobře využívat ke komunikaci s občany. Nelze však pokrýt celkovou věkovou strukturu obyvatel, jelikož je zde velká část občanů, kteří buď nejsou na těchto sociálních sítích aktivní nebo nechtějí být členy těchto skupin. Tento nástroj lze tedy využít pouze jako podpůrný k ostatním formám, jako jsou plakáty nebo rozhlas.

3.2 Služby pro rodiny poskytované městem Moravský Beroun

3.2.1 Školství

3.2.1.1 Základní škola

ZÁKLADNÍ ŠKOLA MORAVSKÝ BEROUN, OKRES OLOMOUC,
příspěvková organizace

Adresa:

793 05 Moravský Beroun, Opavská 128

Zřizovatel školy:

Město Moravský Beroun
náměstí 9. května 4
793 05 Moravský Beroun

Součásti školy:

Speciální třídy	Opavská 89
Školní jídelna	Karla IV. 36
Školní družina	Opavská 127

Celková kapacita školy a jejích součástí:

Základní škola	540 žáků
Základní škola speciální	12 žáků
Školní družina	75 žáků
Školní jídelna	400 jídel

Obory vzdělávání:

79-01-C/01	Základní škola
79-01-B/01	Základní škola speciální

Třídy a žáci podle ročníků – speciální třídy:

Základní škola Moravský Beroun je úplnou obecní školou bez speciálního zaměření. Na základě Dohody o společném postupu při řešení převodu činností zabezpečovaných příspěvkovou organizací zřizovanou Olomouckým krajem do zřizovatelské kompetence města

Moravský Beroun byly při základní škole zřízeny od 1. 9. 2012 speciální třídy. Základní škola Moravský Beroun, Masarykova 357 byla ze školského rejstříku vymazána.

Charakteristika školy:

Žáci 1., 2., 3. tříd jsou umístěni v budově na ulici Karla IV. 36, kde se společně s ostatními mohou stravovat ve školní jídelně. Výuka žáků speciálních tříd probíhá na ulici Opavská 89. V hlavní budově školy na ulici Opavská 128 se vyučují žáci 4. - 9. ročníku. Součástí školy je také budova školní družiny, která se nachází v blízkosti hlavní budovy. Škola má k dispozici celkem 14 kmenových tříd a 7 odborných učeben, dále škola disponuje 1 tělocvičnou a venkovním sportovním areálem, cvičnou kuchyní, školními dílnami a školní zahradou.

Tradiční akce školy:

Součástí výchovně vzdělávací práce školy je 10 stálých (tradičních) akcí, které jsou každoročně doplňovány o další vzdělávací nebo výchovné pořady (viz fotogalerie):

1. Vítání prvňáčků a zahájení školního roku	6. Dopravní výchova
2. Pasování žáků 1. Tříd	7. Den dětí
3. Vánoční koncert	8. Sportovec školy
4. Dětský karneval	9. Letní koncert Akademie
5. Den Země	10. Poslední zvonění

Plavecký a lyžařský výcvik:

Škola organizuje základní plavecký výcvik ve spolupráci s plaveckou školou v Břidličné. Ve školním roce 2015/2016 probíhal výcvik ve 2. a 3. třídách.

Lyžařský výcvik se konal v lyžařském areálu Karlov a zúčastnilo se ho 19 žáků. Pro žáky 4. ročníků je určen kurz dopravní výchovy, pořádaný ve spolupráci s Domem dětí a mládeže ve Šternberku.

Poradenská činnost:

Poradenská činnost výchovné poradkyně (VP) směřuje k učitelům, žákům a rodičům. Na základě informací od třídních učitelů zajišťuje VP odborná vyšetření žáků se speciálními poruchami učení, úzce spolupracuje s prevencí sociálně patologických jevů. Značná pozornost je věnována také správné volbě povolání. V 8. ročníku je volba povolání součástí předmětu výchova k občanství, pro 9. třídy jsou zajišťovány přednášky a tematicky zaměřené exkurze nebo prezentační výstavy středních škol.

Činnost školy v oblasti prevence rizikového chování vycházela z platné legislativy metodických pokynů MŠMT ČR a strategických plánů. V průběhu celého školního roku jsme se snažili pracovat na zlepšování klimatu školy v jednotlivých třídách i na škole jako celku. U žáků jsme podporovali zdravý životní styl. Ve 4. třídě byl realizován intervenční program zaměřený na pochopení a objasnění šikany a rizikového chování v kolektivu, podporu pozitivních vazeb zdravého třídního klimatu. Žáky jsme vedli k dodržování zásad slušného chování jak ve škole, tak i na veřejnosti. Důležitou součástí života ve třídách byly akce konané v odpoledních hodinách, zaměřené především na formování kolektivu. V letošním školním roce se žáci 1. stupně setkávali s jednotlivými tématy prevence rizikového chování především v prvouce, přírodovědě, vlastivědě, tělesné výchově nebo v projektech. Učitelé se snažili rozvíjet sociální dovednosti žáků, upevňovat u nich zdravé sebevědomí.

Žáci 2. stupně se s tématy prevence rizikového chování setkávali v předmětech výchova k občanství, přírodopis, chemie, dějepis, informatika.

3.2.1.2 Mateřská škola

MATEŘSKÁ ŠKOLA MORAVSKÝ BEROUN,

příspěvková organizace

Adresa:

793 05 Moravský Beroun, náměstí 9. května 595

Mateřská škola Moravská Beroun je čtyřtřídní s velkými hracími prostory, přičemž dva z pavilonů slouží dětem a jeden je hospodářského charakteru. Třídy jsou barevně odlišené, vybavené hracími koutky, vhodně doplněné hračkami a pomůckami. Příjemný interiér každé třídy má za zásluhu vybavení moderního dětského nábytku, rozmístěným a vytvořeným zázeminím a koutků pro děti, doplněné výzdobou především vlastních výtvorů a výrobků dětí.

Stravování dětí probíhá ve třídách, děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování a hygienickým návykům. Každá třída má nejen třídu, ale také hernu, vybavenou vhodnými hracími koutky, jelikož zde děti cvičí a ukládají se k odpolednímu odpočinku. Tělocvičné nářadí je v každé herně. Každá třída má svoji dětskou knihovnu a k dispozici je i učitelská knihovna. Vybavenost mateřské školy je na velmi dobré úrovni.

Zahrada MŠ je rozsáhlá, vybavena pískovištěm, dřevěnými průlezkami a skluzavkou.

V mateřské škole je zajištěn denní rytmus a řád, který je flexibilní a umožňuje organizaci přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. V programu se střídají činnosti pohybové a klidné, je

respektována individuální potřeba spánku. Dostatečně velký prostor třídy a zahrady poskytují dětem volnost i soukromí pro své hry.⁴²

Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti od 3 do 6 let věku, nejdříve však pro děti od 2 let, a to na základě psychosomatické vyspělosti a získaných schopností a dovedností dítěte, na základě písemné žádosti zákonných zástupců.

3.2.1.3 Základní umělecká škola Moravský Beroun

Adresa školy:

Základní umělecká škola

Dvořákova 349

79305 Moravský Beroun

Kapacita zařízení: 290 žáků

Základní umělecká škola v Moravském Berouně má již více než padesátiletou tradici. V současné době nabízí studium přípravného, prvního a druhého stupně ve výtvarném a hudebním oboru. Na škole působí deset pedagogů. Vyučuje se na nejen v Moravském Berouně, ale také na pobočkách v Městě Libavé, Domašově nad Bystřicí a Jívové.

Během roku škola organizuje řadu akcí. Výtvarný obor pořádá malé výstavky i velké vernisáže tematicky spojené s ročními dobami a tradičními svátky. Kromě toho se mladí výtvarníci účastní i mnoha soutěží. Žáci a učitelky výtvarného oboru mají úspěchy jak v soutěžích celostátních, tak i v soutěžích mezinárodních. Za mnohé jmenujme alespoň mezinárodní výtvarnou soutěž v Polsku „Lidé lidem připravili tento osud“. Výtvarný obor se podílí na příjemné vizáži školy. Výtvarný obor také zajišťuje stylovou výzdobu sálu pro nejrůznější koncerty. Své výrobky prezentuje např. na městském úřadě v Moravském Berouně nebo obecním úřadě v Domašově nad Bystřicí a v Jívové.

Hudební obor nabízí studium zpěvu a hry na nástroje. Kromě toho se žáci učí také hudební teorii a ti pokročilejší hrají a zpívají v nejrůznějších souborech a uskupeních. Ke svým koncertům využívají především zrenovovaný koncertní sál s akustickými varhanami. Koncertuje se i na pobočkách. Kromě koncertů v ZUŠ, můžete žáky slyšet na vystoupeních a společenských akcích pro děti, rodiče, seniory i širokou veřejnost. Na koncertních pódii můžete vedle žáků vyslechnout i naše pedagogy, kteří jsou sami výkonnými umělci a inspirují

⁴² Mateřská škola Moravský Beroun [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.skolkamb.cz/>

tak mladé hudebníky v jejich snažení. Již tradičně organizuje škola hudební soustředění, na kterém žáci společně nastudují skladby nejrůznějších stylů. Děti se zde mohou tvořivě realizovat a zároveň zabavit řadou her a aktivit.⁴³

V současné době škola nabízí ke studiu hudební a výtvarný obor. Studium se realizuje na dvou úrovních. Přípravné studium pro děti od pěti let. Základní studium se dělí na studium prvního stupně pro žáky od sedmi let a studium druhého stupně pro žáky od čtrnácti let. Následující tabulky podávají celkový přehled počtu zapsaných žáků v jednotlivých oborech a stupních studia ve školním roce 2016/2017.

Celá škola

	Výtvarný obor	Hudební obor
Přípravné studium	29	14
Základní studium	61	91
Celkem	90	105

Tab.8 Počet žáků ZUŠ Moravský Beroun ve školním r. 2016/2017

Ve výtvarném oboru se žáci věnují těmto oblastem studia:

- plošná tvorba,
- prostorová tvorba,
- objektová a akční tvorba.

Hudební obor nabízí ke studiu tato studijní zaměření:

- hra na klavír,
- hra na elektronické klávesové nástroje,
- hra na kytaru,
- hra na housle,
- hra na violoncello,
- hra na zobcovou flétnu,
- hra na příčnou flétnu,

⁴³ ZUŠ Moravský Beroun [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.zusmorberoun.cz/>

- sólový zpěv.⁴⁴

Škola se snaží o otevřený přístup. Pořádá akce pro veřejnost a realizuje doplňkové činnosti. Své prostory nabízí k pronájmu, spolupracuje s mateřskou i základní školou, modelářským kroužkem... Ve spolupráci s městem intenzivně pracuje na modernizaci budovy, zlepšení provozních podmínek a úpravě venkovních prostor k jejich maximálnímu využití. Vyhlídkou školy do budoucnosti je zkvalitnění veřejných vystoupení, soutěží a rozšíření studijní nabídky nejen hudebního oboru.⁴⁵

3.3 Volnočasové aktivity

Město Moravský Beroun 1. července 2017 uvedlo do provozu moderní sportovní halu Medvěd aréna. Tato aréna poskytuje zázemí pro kolektivní míčové sporty, a to jak sportovním oddílům působícím ve městě, Základní škole Moravský Beroun, tak i široké veřejnosti. Aréna je multifunkční a zahrnuje v sobě několik prostorů pro využití. Nachází se zde:

- velká sportovní hala s univerzální hrací plochou o rozměrech 44x24 metrů, vyhovující všem současným sportům od fotbalu, basketbalu po házenou nebo tenis,
- tribuna pro 50 diváků s barem
- šatny s kompletními sociálními zařízeními
- prostory na bowling
- kuželnu.⁴⁶

Obr. 3 Medvěd aréna Moravský Beroun⁴⁷

⁴⁴ ZUŠ Moravský Beroun [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.zusmorberoun.cz/>

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ <https://medvedarena.cz/hala>

⁴⁷ Tamtéž.

3.3.1 TJ Granitol

TJ Granitol je hlavním organizátorem sportovního dění v Moravském Berouně, které je určeno všem občanům města. První zmínky o organizované tělesné výchově v Moravském Berouně jsou dle kroniky v roce 1945, kdy byla založena Tělocvičná jednota Sokol v počtu 45 členů. V současné době tvoří členskou základnu zhruba 300 členů, z toho 200 mužů, 50 žen a 50 mládež.

Sportovní činnost TJ Granitol je organizována a prováděna prostřednictvím oddílů a to:

- fotbal,
- volejbal,
- ping pong,
- gymnastika,
- nohejbal,
- kuželky,
- tenis,
- kulturistika,
- šachy,
- běh,
- lyžování,
- florbal,
- hasiči,
- cyklistika,
- strongman (silový sport),
- jumping,
- oldboys (fotbalové turnaje mimo klasické fotbalové třídy).

Jednotlivé oddíly využívají pro svou činnost následující objekty TJ Granitol – fotbalový stadion na ulici Horní a tělocvičnu Slovan, včetně přilehlých kurtů na ulici Karla IV. Dále lyžařský oddíl využívá a upravuje běžecké tratě v prostoru kóty.

Vzhledem k tomu, že TJ Granitol je občanské sdružení, tak veškerá jeho sportovní činnost je hrazena z dotací sponzorů. Hlavními sponzory jsou město Moravský Beroun a Granitol a. s.

Dále finančně podporují významnou měrou sportovní činnost TJ Granitol místní podnikatelé jako Ing. Mana, Ing. Chmela a řada dalších.⁴⁸

3.3.2 Senior klub Moravský Beroun

Senior klub Moravský Beroun byl založen 28. října 2000 jako klub Naděje paní Ludmilou Handlovou. Začátky aktivit klubu se realizovaly v domě paní Eliášové na náměstí a sponzorovali je podnikatelé města. V průběhu let se klub několikrát stěhoval až do současné doby, kdy byl v roce 2008 otevřen Dům chráněného bydlení (DCHB). Zastupiteli města byl klubu vyčleněn prostor klubovny na tři hodiny týdně pro aktivity klubu.

Mezi aktivity klubu pak patří pestrý výběr volnočasových aktivit jako například:

- sport (procházky),
- cvičení,
- ruční práce,
- návštěva kulturních akcí ve městě a okolí,
- vlakové zájezdy a mnoho dalších.⁴⁹

3.4 Projekt Rozvoj komunitních aktivit Moravský Beroun

Město Moravský Beroun spustilo v červenci 2017 projekt s názvem Rozvoj komunitních aktivit Moravský Beroun. Tento projekt cílí na skupinu osob od 15 let a výše žijících ve vyloučených aktivitách. Projekt potrvá 3 roky od jeho začátku a jednotlivé aktivity, které jsou zmíněny dále jsou rozděleny do tohoto období po pravidelných intervalech. Dílčí projekty, které jsou realizovány, byly identifikovány na základě Analýzy potřeb.

Klíčová aktivity projektu jsou:

- Posílení kapacit – posílit realizační tým sociálních/komunitních pracovníků, kteří jsou zodpovědní za realizaci klíčových aktivit. Tento tým také komunikuje s cílovou skupinou a navazuje spolupráci s relevantními subjekty.
- Rozvoj komunitní práce – cílem je zapojit účastníky do preventivních a rozhodovacích procesů, směřovat je k samostatnosti a motivovat k aktivnímu zapojení.

⁴⁸ Sporty v Moravském Berouně [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://mbsporthy.cz/>

⁴⁹ Moravský Beroun: Oficiální stránky města [online]. [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://www.morberoun.cz/>

- Vytvoření prostor pro společné setkávání
- Aktivity komunitního centra – realizace samotných aktivit zaměřených na posílení sociální integrace. Konkrétní aktivity byly definovány analýzou. Aktivity pořádané komunitním centrem:
 - a) Základní aktivity – sociální poradenství (nizkoprahové)
 - b) Doplnkové aktivity – výstava z života obyvatel, pravidelné setkávání obyvatel
 - c) Volnočasové – sportovní (fotbal, sebeobrana, tanec, horolezectví, požárníci) a umělecké (hudební jamování, fotografie, malířství a keramika)
 - d) Vzdělávací – základní dovednosti pro trh práce, zpřístupnění počítačových místností pro vyhledávání pracovních míst
- Zhodnocení aktivit a jejich dopad na cílovou skupinu – hodnocení naplnění cílů, míra přínosů, úpravy aktivit dle doporučení a hodnocení jednotlivých nástrojů.⁵⁰

Tento projekt je financován Evropskou unií z Evropského sociálního fondu a má sestavený finanční plán po dobu tří let. Specifickými povinnostmi dotace je vymezení cílových skupin, které mohou být pouze:

- Národnostní menšiny
- Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách.

Realizační tým komunikuje s cílovými skupinami osobním pozváním a přes skupinu na sociální síti Facebook.

3.5 Zdravotnictví

Ve městě jsou poskytovány základní zdravotnické služby. Na území se nachází dva praktičtí lékaři a jeden dětský lékař. Obyvatelé města velmi často navštěvují lékaře a pediatry ve městě Šternberk, který se nachází v blízké dojezdové vzdálenosti městu. Město Šternberk má nemocni s širokou škálou zdravotnických služeb.

V centru města se nachází lékárna.

⁵⁰ Osobní pohovor.

Na tomto území také působí převozová služba Delta, s. r. o., která nabízí své služby pacientům, kteří nemají nárok na hrazenou přepravu sanitním vozem. Dále nabízí dálkový převoz v doprovodu zdravotní sestry, spolehlivost dopravy a její bezpečnost.

3.5.1 Odborný léčebný ústav neurologicko-geriatrický Moravský Beroun, p.o.

Tento léčebný ústav se nachází v centru Moravského Berouna v nové moderní budově. Jedná se o pobočku odborného léčebného ústavu Paseka, p.o. Tento ústav má velmi kvalitní pracovníky na velmi dobré úrovni, co se rehabilitace týče. Do tohoto komplexu dojíždí pacienti z celé republiky, konkrétně pak sportovci vyžadující kvalitní a rychlé zrehabilitování po zranění. Dále tento ústav poskytuje následnou lůžkovou zdravotní péči na oddělení PNE, LNP, dlouhodobou lůžkovou zdravotní péči na ošetrovatelských lůžkách. Mimo jiní také poskytuje ambulantní zdravotní péči v řadě oborů jako např. diabetologie, chirurgie, neurologie a další.

Odporný léčebný ústav úspěšně prošel šetřením Spojené akreditační komise ČR a splnil kritéria pro řízení a kontinuální zvyšování kvality dle národních akreditačních standardů.

Pracoviště v Moravském Berouně nabízí:

- Lůžka následné péče – oddělení zajišťuje následnou péči o nemocné občany z okresu Olomouc. Využití lůžek je trvale vysoké a pacienti jsou přijímáni dle pořadníku. Pobyť a léčba zde cílí ke zlepšení celkového zdravotního stavu, doléčení akutních nemocí, zlepšení hybnosti nebo zachování soběstačnosti pacientů.
- Ošetrovatelská lůžka – jedná se o léčebnu dlouhodobé lůžkové péče pro pacienty, jejichž stav nelze léčebnou péčí podstatně zlepšit a bez dlouhodobé péče se zhoršuje. Příjem na lůžko se provádí na doporučení ošetřujícího lékaře z léčebny OLÚ Paseka, z akutních lůžek nemocnic nebo na doporučení praktického doktora z domova.
- Ambulance – jedná se o ambulance rehabilitační, diabetologickou, interní, neurologické a RTG pracoviště.
- Sociální hospitalizace – sociální služby poskytované v OLÚ Paseka. Posláním této sociální služby je podpora soběstačnosti a kvalita života osoby, která z důvodu věku nebo svého zdravotního stavu není schopna zajistit si základní životní potřeby ve vlastním prostředí za pomoci rodiny nebo dostupných služeb. Pacientům je

poskytnut pokoj o 3-4 lůžkách, celodenní strava, sociální příslušenství, pomoc s osobní hygienou, zajištění ošetrovatelské péče nebo například návštěvy lékaře.

- Provozní úsek – obslužný provoz, který zahrnuje stravovací provoz, pravidelný úklid, odpadové hospodářství, ubytování, údržbu a nádvorní četu.⁵¹

3.6 Sociální služby

3.6.1 Mikrojesle Lvíček Moravský Beroun

Zařízení je určeno pro děti od 6 měsíců. Mikrojesle jsou veřejnou službou péče o děti. Pravidelně nabízí profesionální péči o děti v kolektivu, který má maximální kapacitu čtyř dětí. Mikrojesle zaručují kvalitní péči a finanční dostupnost pro všechny rodiče, kteří v době čerpání rodičovské dovolené potřebují umístit děti do péče. Tato instituce je nezisková organizace. Provozní doba je velmi příznivá od 8:00 do 16:30.

Mikro jesle jsou součástí projektu zařízení pro děti k návratu na trh práce. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.⁵²

3.6.2 Help-in, o.p.s.

Help-in je společnost, která provozuje obecně prospěšné služby se sociálním zaměřením podporující běžný život občana ve společnosti. Tato společnost sídlí ve městě Bruntál a působí po svém okrese, do kterého spadá i Moravský Beroun. Dle vymezení zakladatelské smlouvy jsou definovány služby jako: terénní a ambulantní sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, v souladu s rozhodnutím o registraci, včetně zajišťování fakultativních činností s poskytováním sociálních souvisejících a realizace vzdělávacích programů v oblasti sociálních služeb.

Principy fungování této společnosti jsou:

- Respektování postavení zákazníka, naplnění jeho práv a ochrana důstojnosti.
- Svobodné rozhodování.
- Zabezpečení individuality každého uživatele služeb.
- Zohlednění širších souvislostí a osobnosti uživatele.

⁵¹ Odborný léčebný ústav Paseka [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <http://www.olupaseka.cz/>

⁵² Mikrojesle Lvíček [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: www.mikrojeslelvickeek.cz

Konkrétně pak na území Moravského Berouna poskytuje rodinnou asistenci. Cílem rodinné asistence je minimalizace počtu dětí v ústavní výchově skrze stabilizaci a obnovu funkčnosti rodin, kterým hrozí ústavní výchova nebo zlepšení poměrů v rodinách tak, aby mohla být ústavní výchova zrušena.

Cílovou skupinou poskytování služby jsou:

- Rodiče nebo odpovědné osoby za výchovu a děti, kteří projeví zájem o tyto služby a mají trvalé bydliště na území Moravskobrounska,
- Rodiče nebo odpovědné osoby za výchovu a děti, kterým je tato služba zprostředkována Oddělením sociálně právní ochrany dítěte MěÚ Šternberk.
- Děti a rodiče, kteří jsou v evidenci Oddělení sociálně právní ochrany dítěte MěÚ Šternberk.⁵³

3.6.3 Poradna pro občanství, občanská a lidská práva

Poradna sídlí ve Šternberku. Jedná se o spolek založený skupinou právníků a sociálních pracovníků v roce 1999. Spolek má 3 oblasti svého zaměření: sociální služby, projekty a lidská práva.

Sociálními službami jsou sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy, odborné sociální poradenství a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Aktuálně pracují na projektech Chceme pracovat a Věk se neříká. Jedná se o projekty podporující odbourání diskriminace zaměstnavatelů v oblasti věku a celkovém uplatnění pro všechny, kteří chtějí pracovat a nenachází uplatnění.⁵⁴

3.6.4 ECCE HOMO Šternberk, o. s. – Sociální služby

Toto občanské sdružení vzniklo roku 1996 za účelem poskytování služeb v oblasti sociální (jako poradenství, pořádání výletů, integraci zdravotně postižených a pobytových akcí pro handicapované). Další oblastí působení je oblast kultury, pedagogiky a pořádání sportovních akcí. V dnešní době se občanské sdružení zapojilo také do komunitního plánování.

⁵³ HELP-IN [online]. [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: <http://www.help-in.cz/>

⁵⁴ Poradna pro občanství, občanská a lidská práva [online]. [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: www.poradna-prava.cz

Jsou zde pracovní skupiny pro Romy a zdravotně postižené. Oficiálně má sdružení registrované tyto tři sociální služby:

- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Terénní programy
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Cílovou skupinou tohoto sdružení jsou děti a mládež od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy a osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách.⁵⁵

⁵⁵ Moravský Beroun: Oficiální stránky města [online]. [cit. 2017-01-05]. Dostupné z: <http://www.morberoun.cz/>

4 Opatření rodinné politiky do dalších období

Město Moravský Beroun plánuje v dalších letech rodinnou politiku na svém území aktivně rozvíjet.

Hlavním opatřením bude **Institucionální udržitelnost rodinné politiky**. V této oblasti vybudovat aktivní rozvoj rodinné politiky. Hlavním nástrojem této aktivity bude vytvoření komise pro rodinu jako poradní orgán RM. V závislosti na komisi se vytvoří pracovní skupina rodinné politiky městského úřadu.

Komise pro rodinu navrhne systém financování a opatření rodinné politiky. Dále se bude podílet na dlouhodobých i krátkodobých plánech rodinné politiky.

Pracovní skupina by měla být tvořena jak odborem sociálních věcí, tak i za spolupráce finančního odboru, neziskových organizací města, odboru kultury a částečně i veřejností. Tato skupina by se zajímala o konkrétní aktuální problémy města. Navrhovala by opatření a směřovala rodinnou politiku do potřebné oblasti.

Pracovní skupina by dále informovala veřejnost o problematikách rodinné politiky a popis přínosu pro občany.

Dalším opatřením navrhovaným městem je **navázat spolupráci s firmami na území**. Na základě této spolupráce pak informovat zaměstnavatele o možnostech a výhodnosti rodinných opatření pro prosperitu firmy. Tímto krokem by se zlepšila slučitelnost rodinného života a zaměstnání občanů. Tento krok by ocenily převážně ženy, které chtějí využít alternativní a flexibilní formy práce při mateřské nebo péči o děti.

Poslední oblastí vyžadující budoucí opatření je **aktivní práce na městském prostoru přátelského rodinám**. Konkrétně se jedná o odstraňování architektonických, technických, komunikačních a informačních bariér ve městě. Současně modernizace a obnova veřejných prostranství, dětských hřišť, vybudování koutků ve městě pro péči o nejmladší děti.

Mimo jiné také usilovat o zvýšený dohled strážníků/APK v lokalitách se zvýšeným výskytem dětí (jako jsou školy, hřiště, parky) a zlepšit bezpečnost v dopravě.

Závěr

Hlavní cílem této práce bylo vypracovat koncepci rodinné politiky pro město Moravský Beroun.

V první části práce jsou definovány základní pojmy spojené s rodinnou politikou. Následuje hospodářskopolitické hledisko rodinné politiky a definování sociálního zabezpečení v České republice. Východisko pro rodinnou politiku jakékoliv obce je národní koncepce rodinné politiky, ze které vychází i tato práce. Národní koncepce dává k dispozici zásady realizace rodinných politik a základní okruhy pro tvorbu.

Na národní koncepci navazuje koncepce Olomouckého kraje a tato část je již součástí koncepce, pro kterou je navržena titulní strana v příloze (Příloha 1). Koncepce má rozsah od strany 14 až str. 40. Části koncepce Olomouckého kraje a dotační rozpočty se dotýkají obcí a je důležité vycházet z ní při tvorbě koncepce na úrovni obce. Olomoucký kraj rozděluje své aktivity dle potřebných oblastí, a to: školství, mládeže a tělovýchovy, oblast kultury a volnočasových aktivit a oblast sociální. Tyto oblasti se následně promítají v koncepci města Moravský Beroun.

Koncepce Moravského Berouna je inspirována, jak koncepcí Olomouckého kraje, tak i koncepcí měst s podobným počtem obyvatel. V úvodu koncepce se nachází základní informace týkající se města Moravský Beroun. Jedná se o charakteristiku z hlediska území, počtu obyvatel a podobně. Pro potřeby práce jsou uvedeny i orgány města.

Na obecné charakteristiky navazuje analýza statistických dat o daném území. Jedná se o informace týkající se ekonomické aktivity, podnikatelských subjektů a nezaměstnanosti. Město Moravský Beroun poskytlo svůj interní dokument v podobě SWOT analýzy, která je v této práci zhodnocená, vzešla z pracovních skupin Lokální partnerství uzavřeného mezi městem Mor. Beroun a Agenturou pro sociální začleňování. SWOT analýza se zabývá problematikou nezaměstnanosti na území.

Na základě obsahové analýzy, pohovorů a kvantitativního výzkumu jsou specifikované služby pro rodiny poskytované městem Moravský Beroun. Jedná se o hlavní část koncepce a je strukturovaná dle vymezené osnovy městskými orgány. Město poskytuje na své poměry velmi dobré a široce pokryté služby. Aktuálně se stále prohlubuje na zkvalitňování zmíněných služeb

a jejich rozšiřování. V tomto směru pak situace vyžaduje důraz na kvalitní komunikaci s občany města. Jedná se také o dílčí cíl města k vydání koncepce rodinné politiky.

Závěrem koncepce jsou navrhovaná opatření do dalších období týkající se institucionální udržitelnost rodinné politiky, navázání spolupráce s firmami na území a aktivní práce na městském prostoru přátelského rodinám. Jelikož se jedná o první koncepci v tomto městě, která se týká období 2016-2018, cílem pro zapracování opatření se naskytuje rok 2019. Koncepce se pravidelně aktualizuje i na úrovni státu, proto je třeba tyto aktuality v dalších obdobích sledovat.

Součástí práce je navržené logo rodinné politiky inspirované logy rodinných politik obcí v ČR a nachází se v příloze (Příloha 2). Toto logo bude využíváno na akcích pořádaných městem ve stáncích rodinné politiky a na pozvánkách.

Tato práce vede k vydání koncepce rodinné politiky a rozšíření podvědomí občanů o této oblasti a vnést tak do již fungující politiky tištěný řád.

Literatura

HUGHES, Michael, Carolyn J. KROEHLER a James Wilfrid. VANDER ZANDEN. *Sociology: the core*. 5th ed. Boston: McGraw-Hill College, c1999. ISBN 0-07-031144-7.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015, 208 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. 2., upr. vyd. Ilustroval Vladimír JIRÁNEK. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. 324 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-86429-87-8.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9. s.218

REICHEL, Jiří. *Kapitoly systematické sociologie*. Praha: Grada, 2008, 240 s. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-2594-9.

Rodinná politika pro Českou republiku. Redaktor Jaromír ŽEGKLITZ. Praha: Občanský institut, 2005. Studie (Občanský institut). ISBN 80-86228-12-6.

ROJÍČEK, Marek, Vojtěch SPĚVÁČEK, Jan VEJMĚLEK, Eva ZAMRAZILOVÁ a Václav ŽDÁREK. *Makroekonomická analýza: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2016, 544 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5858-9.

ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2006. ISBN 8086730042., s. 6-8

Internetové zdroje:

AKČNÍ PLÁN NA PODPORU RODIN S DĚTMI [online]. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2006[cit. 2017-10-11]. Dostupné z:
http://www.mpsv.cz/files/clanky/2991/Akčni_plan.pdf

Ekonomická zátěž středních příjmových skupin obyvatelstva: vývoj v letech 2008-2011 [pdf]. 1. Praha 2,: VÚPSV, 2012 [cit. 2017-06-05]. ISBN 978-80-7416-110-0. Dostupné z:
http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_349.pdf

HELP-IN [online]. [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: <http://www.help-in.cz/>

Hospodářské noviny: Dluhy českých domácností vzrostly na téměř 1,5 bilionu korun. Bankám dluží víc než firmy [online]. ČTK, 2017 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z:
<https://byznys.ihned.cz/c1-65864320-dluhy-ceskych-domacnosti-vyrostly-na-temer-1-5-bilionu-korun-dal-se-zadluzovaly-i-podniky>

Integrovaný portál MPSV: Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. MPSV, 2017 [cit. 2017-01-05]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem?stat=2000000000111&obdobi=G&rok=2017&uzemi=140000&send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.pohled=1&_piref37_240429_37_240428_240428.xslselect=mn&_piref37_240429_37_240428_240428.xslorder=0&_piref37_240429_37_240428_240428.usr1=0

Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018 [online]. 2015. Olomouc [cit. 2018-12-05]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/rodinna-politika-cl-582.html>

Mikrojesle Lvíček [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: www.mikrojeslelvickek.cz

Moravský Beroun: Oficiální stránky města [online]. [cit. 2017-01-05]. Dostupné z:
<http://www.morberoun.cz/>

Národní koncepce rodinné politiky [online]. Aktualizované. Praha: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2005 [cit. 2017-11-15]. Dostupné z:
https://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf

Odborný léčebný ústav Paseka [online]. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z:
<http://www.olupaseka.cz/>

Poradna pro občanství, občanská a lidská práva [online]. [cit. 2017-02-21]. Dostupné z: www.poradna-prava.cz

Rodina a zaměstnání s ohledem na rodinný cyklus [online]. 1. VÚPSV, v.v.i. Praha: VÚPSV, 2010 [cit. 2017-10-11]. ISBN 978-80-7416-059-2. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_310.pdf

Rodinná politika na úrovni krajů a obcí [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2017-10-10]. ISBN 978-80-86878-82-9. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/6778/Rodinna_politika.pdf

Sportovní hala Medvěd aréna: Moravský Beroun [online]. [cit. 2018-01-18]. Dostupné z: <https://medvedarena.cz/hala>

Sporty v Moravském Berouně [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://mbsporty.cz/>

Veřejná databáze: Moravský Beroun [online]. Český statistický úřad [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__597678

ZUŠ Moravský Beroun [online]. [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.zusmorberoun.cz/>

Legislativa:

Nový občanský zákoník 2014-2017 (zákon č.89/2012 Sb.)

Zákon č. 128/2000 Sb. O obcích

Seznam obrázků

Obr. 1 Webové stránky města Moravský Beroun dostupné na: www.morberoun.cz	36
Obr. 2 Rozšířené vyhledávání	37
Obr. 3 Medvěd aréna Moravský Beroun.....	43

Seznam tabulek

Tab. 1 Stav obyvatel	26
Tab. 2 Pohyb obyvatel	27
Tab. 3 Obecná charakteristika města	27
Tab. 4 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	29
Tab. 5 Podnikatelské subjekty podle právní formy	31
Tab. 6 Nezaměstnanost v Olomouckém kraji (prvních 10 měst s největší nezaměstnaností v kraji)	32
Tab. 7 SWOT analýza, zdroj: dokument města Moravský Beroun zaslaný na e-mail	33
Tab.8 Počet žáků ZUŠ Moravský Beroun ve školním r. 2016/2017	42

Seznam příloh

Příl. 1 Titulní strana koncepce.....	61
Příl. 2 Logo.....	62

Přílohy

Koncepce rodinné politiky města

Moravský Beroun

(2016-2018)

Anotace

Bibliografický údaj: Košáková, Kristýna. *Koncepce rodinné politiky města Moravský Beroun*. Olomouc 2018. Bakalářská práce. Moravská vysoká škola Olomouc. Vedoucí práce: Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Název práce: Koncepce rodinné politiky města Moravský Beroun

Autor: Kristýna Košáková

Ústav: Ústav ekonomie

Vedoucí práce: Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Abstrakt:

Tato práce reaguje na potřebu města Moravský Beroun, kterou je vypracování koncepce rodinné politiky na úrovni obce. Bakalářská práce nahlíží na problematiku v úvodu z hlediska hospodářské politiky, která se dále zaměřuje na politiku fiskální, jakožto zdroj financování rodinné politiky. Koncepce vychází z analýzy národní koncepce a rovněž z koncepce na úrovni Olomouckého kraje. V práci jsou závěrem navrženy opatření do dalších let.

Klíčová slova: hospodářská politika, fiskální politika, rodinná politika, sociologie, služby pro rodiny

Title: Conception of family policy in Moravsky Beroun

Author: Košáková Kristýna

Department: Department of economy

Supervisor: Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Abstract:

This semestral work react to the need for city Moravsky Beroun, which is the development of the family policy at the level of the community. On issues of this work from the point of viwe of the policy also focused on fiscal policy, as a source of funding for family policy. The concept is based on an analysis of national concepts and also of the Olomouc region concept. Finally, the proposed measures are in the following years.

Keywords: economic policy, fiscal policy, family policy, sociology, services for families